

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 725/2506

อัยการจังหวัดพิษณุโลกโจทก์ นายพรหม สุขประเสริฐ ที่ 1 นายสงาน โตน้อย ที่ 2 ล.

ย่อ / หลักกฎหมาย

ฟ้องว่าจำเลยที่ 1, 2 สมคบกันจัดซื้อความเท็จทางพิจารณาได้ความว่าจำเลยที่ 2 ผู้เดียวเอาคนอื่นเป็นเครื่องมือในการจัดเท็จ ดังนี้ จำเลยที่ 2 ย่อมเป็นตัวการในการกระทำความผิด ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในการพิจารณาจึงไม่แตกต่างกับข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้อง.คดีนี้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า ขณะเกิดเหตุจำเลยที่ ๑ ในคดีนี้เป็นเจ้าพนักงานรับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ตำแหน่งช่างตรี สังกัดกรมโยธาเทศบาล กระทรวงมหาดไทย และอธิบดีกรมโยธาเทศบาลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ได้สั่งให้จำเลยช่วยราชการในตำแหน่งนายช่างเทศบาลเมืองพิษณุโลก มีหน้าที่ควบคุมออกแบบแปลนการก่อสร้างต่าง ๆ มีหน้าที่รับแลกและจ่ายแบบแปลนในพระกวดราคารก่อสร้างให้แก่ผู้เข้ายื่นประมูล ตลอดจนทำบัญชีและควบคุมบัญชีพัสดุ และดูแลเก็บรักษาพัสดุต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างของเทศบาลทุกชนิด กับหน้าที่อื่น ๆ ตามที่นายกเทศมนตรีได้สั่งการมอบหมายให้ปฏิบัติการตามหน้าที่อันชอบด้วยกฎหมาย จำเลยที่ ๒ ในคดีนี้รับราชการเป็นพนักงานวิสามัญประจำของเทศบาลเมืองพิษณุโลกมีหน้าที่เป็นผู้ช่วยจำเลยที่ ๑ ทำหน้าที่ในงานแผนกช่างทุกอย่างดังกล่าว ครั้นเมื่อเดือนธันวาคม ๒๔๙๗ เทศบาลเมืองพิษณุโลกได้ออกประกาศแจ้งความประกวดราคา รับเหมาก่อสร้างคลังพัสดุไฟฟ้า ๑ หลัง ๑ รายการ และสร้างรางระบายน้ำถนนพญาภิไธ กับทำถนนคอนกรีตอีก ๑ รายการ โดยประกาศสงวนสิทธิไว้ว่า ผู้ที่จะเข้ายื่นประมูลจะต้องนำกระดาษพิมพ์แบบโอซาลิค(กระดาษชนิดหนึ่ง ราคาแผ่นละ ๒๐๐ บาท) มาแลกแบบแปลนและรายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับการก่อสร้างนั้น ผู้เข้ายื่นประมูล ๑ คน จะต้องนำกระดาษโอซาลิคไปแลกคนละ ๒ ม้วนเฉพาะรายการสร้างรางระบายน้ำและทำถนนคอนกรีต ต้องนำกระดาษโอซาลิคไปแลกคนละ ๕ ม้วนจึงจะได้แบบแปลนไปประมูล และรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับการก่อสร้างจากแผนกช่างไป ครั้นวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๔๙๗ เวลากลางวัน จำเลยทั้ง ๒ นี้ได้บังอาจสมคบกระทำความผิดกฎหมาย กล่าวคือ ก. ในวันเวลาดังกล่าว ซึ่งเป็นวันเปิดประมูลการก่อสร้างของเทศบาลทั้งสองรายดังกล่าว ได้มีผู้เข้ายื่นประมูล ๒ คน คือ นายดี และพันตรีพิสุทธิ์ จำเลยทั้งสองได้เข้าไปเกี่ยวข้องมีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์แก่ตนและผู้อื่นในการประมูลดังกล่าว โดยได้ให้ผู้เข้าประมูลทั้ง ๒ คนเข้าประมูลไปโดยจำเลยมิได้เรียกกระดาษโอซาลิคตามหน้าที่ คือ ความจริงจำเลยต้องเรียกจากการประมูลทั้งสองรายการทั้ง ๒ คน ๆ ละ ๗ ม้วน รวม ๒ คนเป็น ๑๔ ม้วน เนื่องจากการละเว้นของจำเลยทั้ง ๒ ดังกล่าว ทำให้เทศบาลขาดรายได้และเสียภัย กระดาษโอซาลิคที่ควรจะได้ ๑๔ ม้วนเป็นเงิน ๘๔๐ บาท และทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เข้าประมูลทั้ง ๒ คน โดยไม่ต้องเสียเงินซื้อกระดาษดังกล่าวเป็นเงินคนละ ๔๒๐ บาท ข. เนื่องจากการกระทำของจำเลยทั้ง ๒ ดังกล่าวแล้ว โดยหน้าที่ จำเลยทั้งสองเป็นเจ้าหน้าที่รับกระดาษโอซาลิค และจำต้องลงบัญชีรับกระดาษโอซาลิคต่อไป แต่จำเลยทั้ง ๒ ได้บังอาจสมคบกันจัดซื้อความเท็จลงในบัญชีคุมพัสดุนั้นเป็นเอกสารของเทศบาล อยู่ในหน้าที่ของจำเลยว่า ได้รับกระดาษโอซาลิคไว้จากผู้ประมูลทั้ง ๒ คน รวมเป็นจำนวน ๑๔ ม้วน และได้ออกใบรับเท็จให้แก่ผู้

เข้าประมุขทั้งสองคน ซึ่งความจริงจำเลยทั้งสองและเทศบาลมิได้รับกระดาดโชาลิตตามจำนวนดังกล่าวไว้จากใครเลย ทำให้เทศบาลเมืองพิษณุโลกเสียหาย ขอให้ลงโทษตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา ๑๓๓, ๒๓๐, ๖๓ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาญา พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๓ พระราชบัญญัติอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาญา พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๓ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๒, ๑๖๒, ๘๓ จำเลยทั้ง ๒ ให้การปฏิเสธ ศาลจังหวัดพิษณุโลกพิพากษาว่า ในฟ้องข้อ ก. โจทก์ไม่นำสืบให้ประจักษ์ กรณีเป็นเพียงสงสัยจะฟังลงโทษจำเลยทั้งสองไม่ได้ ส่วนในฟ้องข้อ ข. พยานโจทก์ก็ได้พาดพิงไปถึงจำเลยที่ ๑ เลย จำเลยที่ ๑ จึงไม่มีความผิด ส่วนจำเลยที่ ๒ มีความผิดฐานจัดข้อความเท็จลงในเอกสารตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา ๒๓๐ และประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๖๒ จึงให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖๒ เป็นคุณแก่จำเลย จำคุกจำเลยที่ ๒ ไว้ ๓ ปี ข้อหาอื่นในฟ้องจำเลยที่ ๒ ผู้เดียวอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า ศษลชั้นต้นลงดโทษจำเลยที่ ๒ แรงไปควรบรรเทาโทษลงอีก จึงพิพากษาแก้เฉพาะโทษ เป็นว่า ให้ลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๖ เดือน นอกนั้นยืนตาม จำเลยที่ ๒ ฎีกาอ้างเป็นปัญหาข้อกฎหมายมา ๓ ข้อ ศาลฎีกาเห็นว่า ปัญหาข้อกฎหมายข้อ ๑ ที่ว่าโจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยทั้งสองสมคบกันจัดข้อความเท็จ แต่โจทก์นำสืบว่าจำเลยที่ ๒ ได้ใช้ให้นายนิยต์จัดข้อความเท็จ ข้อเท็จจริงที่ได้ความจึงต่างกับฟ้อง นั้น เห็นว่า ฟ้องของโจทก์ฉบับนี้อ้างประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ มาด้วย จึงทำให้เข้าใจความหมายได้ว่า โจทก์มีความประสงค์ที่จะให้ลงโทษจำเลยที่ ๒ ในฐานะเป็นตัวการนั่นเองไม่ว่าจะเป็นโดยกระทำผิดสองคนร่วมกันหรือกระทำผิดคนเดียว หรือกระทำผิดโดยเอาผู้อื่นเป็นเครื่องมือซึ่งก็เป็นความผิดฐานเป็นตัวการด้วยกันทั้งนั้น จึงถือไม่ได้ว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏในการพิจารณาแตกต่างกันข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้อง ฯลฯ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า จำเลยที่ ๒ ไม่เคยต้องโทษมาก่อน และเป็นคนมีความประพฤติเรียบร้อยทั้งต้องขังระหว่างอุทธรณ์ฎีกาบ้างแล้ว สมควรรอการลงโทษจำเลยที่ ๒ ไว้ก่อนได้ จึงพิพากษาแก้ว่า โทษจำคุกจำเลยที่ ๒ หกเดือนนั้น ให้รอการลงโทษไว้ภายในกำหนดหนึ่งปีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากที่แก้ไขแล้ว ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

ห้วน ประชาบาล · การุณย์นราทร · สารกิจปรีชา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) — deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/725/2506>